

2000

Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο

Δημοσθένους, Ὑπέρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας, (18-20)

18 Ὡστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν ὀκνήσαιμ' εἰπεῖν μᾶλλον ἠγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας πολεμεῖν ὑμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι. πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπῶς ἂν εἰρήνην ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω (...), πρὸς δ' ὀλιγαρχουμένους οὐδὲ τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ἰσηγορίας ζῆν ἠρημένοις εὖνοι γένοιντ' ἂν.

19 Θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἠγεῖται Χίων ὀλιγαρχουμένων καὶ Μυτιληναίων, καὶ νυνὶ Ῥοδίων καὶ πάντων ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν ὑπαγομένων, συγκινδυνεύειν τι τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν, μηδὲ λογίζεται τοῦθ' ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δι' ὀλιγαρχίας ἅπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν. ἴσασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν ἂν τὰ πράγματ' ἐξάγοντας ὅθεν δὴ κακὸν αὐτοῖς ἂν τι γενέσθαι προσδοκῶσι, τοῦτ' ἀνελεῖν βουλήσονται.

20 τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τοὺς ἀδικοῦντάς τινας αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἐχθροὺς ἠγεῖσθαι χρή· τοὺς δὲ τὰς πολιτείας καταλύοντας καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινούς ἐχθροὺς παραινῶ νομίζω ἀπάντων τῶν 21 ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων.

A. Από το κείμενο που σας δίνεται, να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: **"πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους... δῆμον ἐάσουσιν"**.

(Μονάδες 10)

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Κατὰ τον Δημοσθένη εἶναι προτιμότερο οἱ Ἀθηναῖοι νὰ ἔχουν πόλεμο πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας "δημοκρατουμένους" παρὰ νὰ εἶναι φίλοι καὶ σύμμαχοι με ὅλους τοὺς Ἕλληνας "ὀλιγαρχουμένους". Ποία εἶναι ἡ σκοπιμότητα αὐτῆς τῆς ρητορικῆς υπερβολῆς καὶ με ποία επιχειρήματα τὴ δικαιολογεῖ ὁ ρήτορας;

(Μονάδες 10)

2. Οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι... εὖνοι γένοιντ' ἂν": Να ἐξηγήσετε ἀν ἡ διακήρυξη αὐτὴ τῶν ἀρχόντων τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ἀθήνας ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα τῆς Ἀθηναϊκῆς Συμμαχίας.

(Μονάδες 10)

3. Ἀφοῦ διαβάσετε τὴν παράγραφο 15 τοῦ μεταφρασμένου κειμένου σὲ σχέση με τὴν παράγραφο 19 τοῦ πρωτότυπου κειμένου, νὰ ἀπαντήσετε στὸ ερώτημα: Ποιο ἦταν κατὰ τὸν Δημοσθένη τὸ σφάλμα τῶν Ῥοδίων καὶ ποιεῖς οἱ συνέπειες τοῦ γιὰ τοὺς ἰδίους;

Κείμενο ἀπὸ μετάφραση

15. Καὶ δὲν θὰ τὰ ἔλεγα ποτὲ αὐτὰ, ἀν πίστευα ὅτι συμφέρουν μόνον τὴ δημοκρατικὴ παράταξη τῆς Ῥόδου, διότι οὔτε ἐκπροσωπῶ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ὡς πρόξενος οὔτε με κανέναν τοὺς ἔχω προσωπικὴ φιλία. Ἀλλὰ καὶ στὴν περίπτωση ἀκόμη που θὰ συνέβαιναν αὐτὰ τὰ δύο, πάλι δὲν θὰ μιλοῦσα ἔτσι, ἀν δὲν πίστευα πὼς αὐτὸ εἶναι τὸ συμφέρον σας, ἐπειδὴ ἐγὼ, ἀν μπορεῖ νὰ τὸ πει αὐτὸ κάποιος που συνηγορεῖ γιὰ τὴ σωτηρία τοὺς, συμμερίζομαι τὴ χαρὰ σας γι' αὐτὰ που ἔπαθαν οἱ Ῥόδιοι. Γιατί με τὸ νὰ σας ἀρνηθοῦν νὰ λάβετε αὐτὰ που σας ἀνήκουν ἔχουν χάσει τὴν ἐλευθερία τοὺς καὶ ἐνῶ

είχαν κεκτημένο το δικαίωμα να είναι σύμμαχοι ισότιμοι με σας που είσθε Έλληνες και ανώτεροι τους, έχουν κατακτήσει δούλοι βαρβάρων και δούλων, τους οποίους δέχτηκαν στις ακροπόλεις.

(Μονάδες 10)

4. Ποιο είναι το περιεχόμενο του όρου «ἤθη» στη ρητορική τέχνη;

(Μονάδες 10)

5. Να μεταφέρετε στο τετράδιο σας τις λέξεις που σας δίνονται παρακάτω. Δίπλα σε καθεμιά από αυτές να γράφετε μιαν άλλη λέξη, ετυμολογικώς συγγενή από το αρχαίο κείμενο:

α. πάθος

β. ἡγεμόνας

γ. οὐσία

δ. ἱστορία

ε. νόμισμα

(Μονάδες 10)

Αδίδακτο κείμενο:

Αισχίνου του Σωκρατικού Αλκιβιάδης, αποσπ. 1

«Ἐνθυμήθητι γάρ, ὁπόθεν ἥλιος ἀνίσχει καὶ ὅπου δύεται». «Ἄλλ οὐδέν» ἔφη «χαλεπόν, ὦ Σώκρατες, τὰ τοιαῦτα εἰδέναι.» Ἦδη οὖν σοὶ πώποτ' ἐμέλησεν, ὅτι ταύτης τῆς χώρας τοσαύτης οὔσης, ὅσον ὁ ἥλιος πορεύεται, ἢ καλεῖται Ἄσια, εἷς ἀνὴρ ἄρχει;» «Πάνυ μὲν οὖν», ἔφη, «ὁ μέγας βασιλεύς». Οἴσθ' οὖν, ὅτι ἐκεῖνος ἐστράτευσε δεῦρο καὶ ἐπὶ Λακεδαιμονίου, ἡγούμενος εἰ τούτῳ τῷ πόλει* καταστρέψαιτο ῥαδίως τοὺς γε ἄλλους Ἑλληνας ὑπηκόους αὐτῷ ἔσεσθαι καὶ οὕτως εἰς φόβον Ἀθηναίους κατέστησεν, ὥστ' ἐκλιπόντες τὴν χώραν εἰς Σαλαμίνα ἔφυγον.»

τούτῳ τῷ πόλει= αυτές τις δύο πόλεις

1. Να μεταφράσετε στο τετράδιο σας το παραπάνω κείμενο.

(Μονάδες 20)

2α. Να γράψετε τους ρηματικούς τύπους του κειμένου που βρίσκονται σε χρόνο Αόριστο στον αντίστοιχο τύπο του Ενεστώτα.

(Μονάδες 7)

β. **χαλεπόν, μέγας, ῥαδίως:** Να μεταφέρετε τους τύπους αυτούς στους άλλους βαθμούς.

(Μονάδες 3)

3α. **δύεται, καλεῖται, ἄρχει, καταστρέψαιτο, ἔφυγον:** Να γράψετε τις προτάσεις στις οποίες βρίσκονται τα προηγούμενα ρήματα και να αναγνωρίσετε το είδος της καθεμιάς.

(Μονάδες 5)

β. **οὔσης, ἡγούμενος, ἐκλιπόντες, εἰδέναι, ἔσεσθαι:** Να χαρακτηριστούν

(Μονάδες 5)